

KUSTBON

Veckotidning för svenskarna i Estland.

Fjärde årg. No 8.	Prenumerationspris. 1 månad Mr. 12:— I Sverige: 1 månad Kr. 0:75 I Finland: 1 månad Fmk. 1:50	Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Blees. Redaktionens adress: Riddaregaten 3, Reval.	Annonspris. 2 mk. pr mm. I Sverige: 10 öre pr mm. I Finland: 30 penni pr mm. För annons, som införes 10 eller flera ggr, räknas 20% rabatt.	23 febr. 1921.
---------------------------------	--	--	---	-------------------------------------

Estlandssvenskarna och Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet.

För mera än ett år sedan anslöt sig "Svenska Odlingens Vänner" med hela sitt medlemsantal till Riksföreningen. Sedan den tiden har man kraftigare än nånsin tagit i tu med arbetet för svenskheten i Estland. Riksföreningen har satt i gång en stor insamling just för estlandssvenskarna. Tack vare denna insamling har vår länge men förut förgäves efterlängtrade folkhögskola kunnat skåda dagens ljus, och vilken stor betydelse folkhögskolan har för vår svenska allmog, kunna endast skolans elever och deras föräldrar till fullo uppskatta och ge besked om. Även alla främlingar, som besökt vår ungdomsskola, beundra och beprisa den, så att vi ha all anledning att vara stolta över densamma. Riksföreningen har vidare försett våra folkskolor med nödiga läroböcker samt lovar även framdeles göra det; den har kraftigt understött våra lärares vistelse i Sverige sommaren 1920 m. m., och stora äro de planer, som ännu ställts i sikte. Riksföreningen är vårt ryggsöd, och till den ha vi alltid att förtroendefullt vända oss med alla våra bekymmer. Detta förtroende böra vi inte svika. Gäller det därför något företag, borde det alltid ske i samråd med Riksföre-

ningen, sedan förslaget till planen först utarbetats av S. O. V. Detta för att det skall bli mera enighet och gemenskap i arbetet bland våra goda landsmän här i Estland.

Kretsrådvalen.

Vid valen till Riksdagen kommo de borgerliga partierna i landet i majoriteten. Svenskarna hade förenat sig med det kristliga folkpartiet, som vi ha att tacka för att vår man överhuvudtaget kom in i Riksdagen. Nu stunda valen — den 27 febr. — till kretsrådet i Hapsal, och jordbrukarna och de kristliga komma även där att vara starkare än andra partier. Vilja vi vara goda diplomater måste vi därför hålla oss till dem, som kunna hjälpa oss. Det är även viktigt för framtiden. Hittills ha vi alltid kämpat hand i hand med de kristliga, som även framdeles äro villiga att hjälpa oss, om vi rösta med dem. Vi kunna därför icke vända oss till andra, huru lockande det än ser ut. Lita aldrig på dem, som lova för mycket. Svenskarna veta redan av gammalt att vi alltid velat och strävat för folkets bästa.

Hoppas att svenskarna på Nuckö och Vormsö såsom alltid lyda vårt kloka råd samt rösta på det kristliga folkpartiets lista N. 6.

Sv. Folkförb. centralstyrelse.

Svensk Ungdom.

Önskar komma i "förbindelse med unga estlandssvenskar av båda könen och med dem inleda korrespondens. Vi bjuda därför ett antal unga svensktalande ungdomar att konstnadsfrittiga i Svenska Kamratförbundets Korrespondens Klubb genom vilken tillfälle bjudes till inledantet av förbindelser med trevlig, ideellt anlagd ungdom i alla delar av Sverige.

Intresserade kunna insända uppgift om namn, adress, ålder, yrke samt om vad de önska korrespondera till redaktör Lars Saxon, Lästmakaregatan 12, Stockholm, Sverige.

Ormsö.

Onsdagen den 9 dennes inträffade på Ormsö kommunalråds session heta debatter. Styrelsen gjorde anspråk på ofantliga löneförhöjningar. Endast kommunens ämbetsmän och kommunalhusets underhåll (utan bränsle) skulle kosta kommunen 198.000 Emk. Skolornas och fattigvårdens underhåll skulle fordra minst lika stora utgifter. På grund av denna stora penninghunger införes ånyo brännvinscheckutgivning t. o. m. för förflutna tider. En del medlemmar inlämnade avskedsansökningar.

Motparten.

Lokala medelanden.

Till chef för republikens skyddspolis

har utnämnts advokat Eduard Alver.

Tyskt prosteri.

Ev. Lutherska konsistoriet har staffäst tyska prosteriet i landet.

Amerikanska gavan.

Estniska röda korsets centralstyrelse meddelar att anmälningar till personer, som äro berättigade till den amerikanska gavan, komma att mottagas den 21 dennes, Schmiedegat. 46. Endast fattiga barn i åldern 1—15, som förut ej erhållit något eller som erhållit endast sommarkläder, antecknas.

Lagen angående frihandel med spannmål har antagits av Regeringen.

Utlandet.

Svenska regeringen har avgått.

Stockholm, 14 febr. Officiellt meddelas, att sedan finansministern Tamm avgått även statsrådets övriga medlemmar inlämnat demissionsansökan. Konungen har uppmanat regeringens medlemmar att tillsvidare sköta sina befattningar.

Dagens Nyheter nämner som premiärministerkandidater Lindman och Edén, vilka dock anse det vara omöjligt att bilda regering. Sålunda återstår ingen annan utväg än bildandet av en ny expeditiönsminister.

Det allmänna läget i Europa.

London, 15 febr. Vid en debatt i parlamentet om det allmänna läget i Europa yttrade Curzon, att detta tvivelsutan nu är ljusare och hoppfullare än för ett år sedan. På tal om de efter kriget uppkomna nya staterna yttrade Curzon, att Finland hade framgångsrikt utvecklat sin självständiga tillvaro. Man hade med

tillfredsställelse konstaterat, att Ålandsfrågan, som åstadkommit så mycken spänning mellan Finland och Sverge, hänsjuttits till folkförbundets behandling i och för slutligt avgörande.

Ålandsfrågan.

Stockholm, 11 febr. Dagens Nyheter berättar, att Ålandsfrågan icke förekommer vid folkförbundets möte den 21 ds. Sammanträdet hålles i Paris och icke i Geneve. Ålandsfrågan har icke upptagits å föredragningslistan i annan form än den, att rapportörerna framlägga sitt utlåtande, men dess behandling uppskjutes intill dess rådets medlemmar genomgått utlåtandet.

Skadestandsfrågan.

Tyskland gör ett nytt förslag. Totalbeloppet 150 miljarder guldmark.

Ett telegram från Berlin omtalar att riksförordningen utarbetat preliminärt utkast till de tyska motförslagen, enligt vilket skadestandsbeloppet fixeras till högst 150 milliarder mark, inklusive alla hittills gjorda utbetalningar och leveranser. Betalningen skulle verkställas inom 30 år.

I Paris skall göras en förfrågan huruvida detta motförslag komme att godtagas i London såsom bas för underhandlingarna.

Ifall svaret blir nekande, kommer Tyskland icke att representeras i London utan kommer att appellera till Amerikas skiljedom. Skulle ententen i sådant fall använda våld och ockupera nytt tyskt område, så skulle Tyskland betrakta detta som casus belli och betrakta Versaillesfördraget som annullerat.

Belgien avstår från tysk privategendom.

Berlin, 8 febr. Belgiens regering har uppgivit sig avstå från den enligt fredsfördraget densamma tillkommande rättigheten att taga i beslag tysk privategendom.

Den judiska flaggan på världshaven.

Zion. Korr meddelar: I Newyork har grundats ett rederibolag »Palestine Commarce and Navigation Co.» med ett kapital på 500,000 dollars. Bolagets första fartyg, vilket mäter 15,000 ton, har nyligen avgått från Newyork till Palestina med last av byggnadsmaterial och livsmedel. Det för den judiska flaggan (blå och vit med Davidsskölden).

Insända brev.

I Kustdon №7 framkommer N. Berg med motförslag med anledning av mitt tidigare gjorda förslag om svensk marknad på Nuckö.

I sin helhet är N. Bergs utlägg om lättjan i Kustbon, som borde vara anlita för viktigare spörsmål, utan betydelse. Alltid har marknaden någon betydelse för handel och industri, det må nu vara marknaden i Nischni-Novgäråd eller den minsta Lymarknaden. Jag tror att våra trofasta svenskar västerut icke ha någon tid till dagdriveri. Kom till Dyrhamn, där får man nästan en liten föreställing om livet i Newcastle-on Tyne, där en komferdi flotta är under byggning. Det hamras från morgon till kväll. Tyskar och engelsmän ha vi endast att tacka för allt vad de gjort oss.

Stegar höra till saken och yrket. De äro icke förgäves resta, de behövas även någon gång för sotare, icke endast för lotsar, som icke kunna reda sig dem förutan.

N. Berg borde som en god medborgare också dra ett strå till stacken icke därifrån.

Här är det fråga om estlands-svenskarnas kamp för tillvaron och strävan för en ljusare framtid.

C. M. Berg.

Blandat.

Världens minsta man död.

I Boston har nyligen en både i gamla och nya världen bekant dvärg, "greve" Magri, avlidit av brustet hjärta.

Greve Magri och hans fru voro på sin tid de minsta dvärgarna i världen. Slutligen blevo de för gamla för att uppträda offentligen, o. de drogo sig tillbaka till Boston för att leva bekymmerfritt av sina besparingar. Deras dröm var att återvända till sin italienska hemort, men kriget gjorde det omöjligt för dem.

I början av förra året dog grevinnan och greven blev melankolisk. För några veckor sedan gjorde han en sista ansträngning att skaffa sig penningar för Italienresan, sålde sin hustrus möbler, den minsta paulun i världen, den minsta stol och många dyrbara presenter av europeiska furstar. Men inkomsten var jämmerlig, det rika Newyork intresserade sig icke för märkvärdigheterna i en dvärgboning, och knappt 300 dollars fick han hopsamlade. Det gav greve Magri nådestöten, han lade sig ner och dog bokstavligen av bekymmer och hemlängtan.

— Seden att kyssas ha de asiatiska och europeiska folken haft sedan urminnes tider. Däremot var kyssen okänd bland Amerikas och Afrikas infödda stammar innan europeerna gjorde deras bekantskap. De latinska folken i Europa skilde redan tidigt mellan tre slags kyssar: nämligen hövlighets-, vänskaps- och kärlekskyssar. Mongolernas sätt att kyssas är mycket olika vårt, i det att de kyssande icke beröra varandras läppar utan endast varandras näsor med pannan, näsan eller handen, samtidigt som man långsamt drager in andan genom näsan. Vi tycka detta sätt är köjligt, men mongolerna å sin sida finna vårt sätt att kyssas osmakligt och snuskigt.

(Vasa Posten).

Ungdomen.

Dess företräden och ansvar.

Ungdomens företräden framför de gamle är en livsglädje, som ej knäckts och därför ej heller vet av några oöverstigliga hinder. Men till ungdomens företräden hör också, att av de gamle mötes med den största och varmaste förtröstan. Sålunda gynnas ungdomen ej blott av sin egen natur, den gynnas även av de gamles.

Ungdomen tror sig själv om något gott och stort, och de gamle tro detsamma om ungdomen. Detta allt är verkliga fakta.

Det är stort och skönt att vara ung, men detta innebär ock ansvar, det att i striden för framtiden lägga in all den glöd, varav ungdomen är mäktig, att ej svika egna ideal och därmed de gamles, deras, som trots allt ej mäktade vad de ville. Detta fordras av de unga. Kämpa skola de om ock med risken att bli sårade. Det är sår, som hedra och ge dem rätt, att när de en gång bli "gamla", hoppas stort av de unga.

(Såningsmannen)

Skånska bygdehistorier.

Upptecknade av H—ng.

Det var alldeles rätt . . .

Det var på ett husförhör. Prästen föresatte en bonde att läsa ur katekesen innantill. Bonden var skral i läsning och kom ingen vart, varför prästen välvilligt läste före, och meningen var, att bonden skulle läsa efter. Men denne senare stod endast och hörde på, och då prästen slutat läsningen, säger bonden:

"Ja, det var alldeles rätt, det där; så skall det låta!" varpå han lämnade salen.

(Såningsmannen).

Fattigdom och kärlek.

För många år tillbaka levde i en skånesocken en familj i små omständigheter. Den hade en son, som hette Sven, och denne var just inte något kvickhuvad.

En dag kom till Svens hem en flicka, som föräldrarna tvckte att sonen borde bestämma sig för, ty han hade kantänka nått den ålder, då giftasbekymren satte myror i huvudet på dem. När nu Sven stod där helt tafatt, höljd i sina trasiga och lappade kläder, tyckte förmodligen fadern att sonen inte såg vidare imponerande ut, varför han yttrade:

"Kan du inte taga ett par hela byxor på dig, pojke? Du kan taga antingen de bruna eller de blå".

"Men den olycklige Sven, som inte förstod, att det sagda blott var ett utslag av en faders omsorger om sin son, yttrar viskande med troskyldig min:

Men far vet ju, att jag inte äger några byxor utom dem jag har på mig".

Detta var ju ett beklagligt faktum, men den icke allt för pretentiösa fästmon tog Sven, och snart seglade de in i äktenskaps ljuva hamn.

(Såningsmannen).

Rättelse.

I № 7 står det i slutet av artikeln om Kyrko- och prästskattesystemet: "Men om det är fosterländskt och rätt handlat att underblåsa ett vid skatter ovan folks . . . det är ingen konst, men det gör man ingen människa lyckligare med." Menningen har på grund av att en rad av misstag utelämnats blivit otydlig. Hela meningen lyder så: "Men om det är fosterländskt och rätt handlat att underblåsa ett vid skatter ovan folks missnöje med skatteplikerna, det är en annan fråga. Att klaga är ingen konst, men det gör man ingen människa lyckligare med."

Strömmingsnät, nätgarn och korkar

säljer

Estniska kooperativ-
föreningarnas Central-
förbunds Fiskeriavdel-
ning,

Lemmpromenaden 15 (Viru-
väravapuiestee 15).

Första inhemska
Försäkrings-Aktiebolaget

“Eesti Lloid”

Huvudkontor: Reval, Längga-
tan 28, Telefon 624, tecknar
all slags

liv-
brand- och
transport-försäkring.

Upplysningar meddelas bered-
villigt å huvudkontoret eller hos
bolagets agenter.

Försäkra Edert liv och Eder
egendom medan tid är.

J. F. Hallmans

Bokhandel, Uddevalla, Sverige

anbefaller sig för leverans av all sorts
Svensk litteratur

såsom läroböcker, romaner, memoarverk,
resebeskrivningar, teologi, religiösa be-
rättelser, läkareböcker, ungdomsböcker,
biblar och psalmböcker.

Begär våra bokkataloger, som sändas
gratis och franko.

Ävenledes framhålles vårt välsorterade
lager av dansk, norsk, tysk, fransk och
engelsk litteratur.

Född en son

den 7 febr. 1921

Maria och Carl Berg.

Önskar Ni

på ett angenämt och nyttigt sätt fördriva
Edra lediga stunder, så bliv medlem av
Finlands brevklubb. Medlemsantalet f. n.
över 200. Insänd uppgift över namn,
ålder o. adress samt bifoga medlems-
avgiften Emk. 80: — så får Ni inom
en vecka medlemsförteckningen, samt
närmare uppgifter. Försumma ej att
bliva medlem. Belåtenhet garanteras.
Finlands brevklubb adr. H:fors.

S. O. V:s styrelse

sammankallas **torsdagen den 10
mars** kl. 9 e. m. i svenska skolans lo-
kal, Riddaregat. 3, Reval. Styrelsen be-
slutför enl. § 13. anm.

H. Pöhl,
ordf.